

Oh 2017-602
An 2017-779

§ 85 Budgetdirektiv 2019 med plan för 2020-2022

Dnr KS 2018-199

Ärende

Kommunfullmäktige fastställer i juni ramar och en politisk viljeinriktning som nämnderna ska förhålla sig till i sitt arbete med internbudget. Den politiska viljeinriktningen uttrycks genom:

- Prioriterade styrdokument som nämnderna särskilt ska fokusera på
- Kommunövergripande mål
- Strategiska utvecklingsuppdrag

I budgeten omsätts den politiska viljeinriktningen till ekonomiska ramar, uppdrag och mål för de olika nämndernas verksamhet. Budgetprocessen blir därigenom central för kommunens mål- och verksamhetsstyrning genom att tydliggöra nämndernas uppdrag och förväntat resultat. Budgeten är förändringsinriktad. Den beskriver den politiska viljeinriktningen för vad som ska förändras i verksamheten under budgetperioden. Många verksamheter nämns inte i budgeten men de ska fortsätta bedrivas och utvecklas som vanligt.

Nämndernas budgetförslag till budgetberedningen den 26 april.

I budgetförslagen som nämnderna lämnar den 26 april redovisar nämnderna på en övergripande nivå vad de planerar att arbeta under budgetperioden för att uppnå den politiska viljeinriktningen. Detta görs inom ramen för av kommunfullmäktige anvisade ekonomiska ramar.

Enligt Linköpings styr- och ledningssystem har nämnderna ett decentraliserat ansvar.

Internbudget

I internbudgeten som nämnderna lämnar den 26 oktober redovisar nämnderna på en mer detaljerad nivå vad de planerar att arbeta under budgetperioden för att uppnå den politiska viljeinriktningen. Nämnderna redovisar nämndmål, nämndindikatorer, nämnduppdrag och budget. Därutöver redovisas förvaltningens verksamhetsplan med aktiviteter (stannar i nämnden). Detta görs inom ramen för av kommunfullmäktige anvisade ekonomiska ramar.

Valår

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Den 19 juni fastställer nuvarande fullmäktige budget 2019 för nämnderna med ekonomiska ramar. Därefter arbetar nuvarande nämnder fram och beslutar om internbudget för 2019. Med anledning av att det är valår 2018 behandlar det nyvalda fullmäktige budget för 2019 med plan för 2020-2022 den 4 december. De har då möjlighet att göra justeringar av budgeten som tidigare fullmäktige fastställde den 19 juni, bland annat nämndmål, nämndindikatorer och ekonomiska ramar för nämnderna. De nya nämnderna tillträder först 2019 och har då möjlighet att justera de internbudgetar som tidigare nämnder fastställt för 2019 inom den av fullmäktige fastställda ekonomiska ramen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2018-02-22 med bilagor

Yrkanden

Kristina Edlund (S), Jakob Björneke (S), Ali Hajar (S), Andreas Williamsson (S), Helena Balthammar (S), Karin Granbom Ellison (L) och Birgitta Rydhagen (MP) yrkar följande ändringar i nämnds specifika utvecklingsuppdrag: Bildningsnämnden uppdras att vidta åtgärder för att motverka ekonomisk utsatthet i barnfamiljer (Bildningsnämnd och Arbetsmarknadsnämnd). Socialnämnden (Social- och omsorgsnämnd) och Barn- och ungdomsnämnden uppdras att vidta åtgärder för att motverka konsekvenserna för barn som lever i familjer med ekonomisk utsatthet.

Kristina Edlund (S), Jakob Björneke (S), Ali Hajar (S), Andreas Williamsson (S), Helena Balthammar (S), Karin Granbom Ellison (L) och Birgitta Rydhagen (MP) yrkar följande ändring i texten i Budgetdirektiv för budget 2019 med plan för 2020-2022: ”De anpassade kommunövergripande målen, som har sin utgångspunkt i de 11 kommunövergripande målen för 2014-2018, gäller för kommunen som helhet. I budgetförslaget föreslår nämnden vilka kommunövergripande mål som nämnden själv eller i samverkan med andra nämnder ska arbeta med. Varje nämnd ansvarar för att föreslå nämndmål som bidrar till att uppnå de övergripande målen som berör nämndens verksamhetsområde och nämndens uppdrag enligt reglemente” på sidan 10 ersätts med följande text ”De anpassade kommunövergripande målen, som har sin utgångspunkt i de 11 kommunövergripande målen för 2014-2018, gäller för kommunen som helhet. I budgetförslaget föreslår nämnden hur den själv eller i samverkan med andra nämnder ska arbeta med vart och ett av målen. Varje nämnd ansvarar för att föreslå nämndmål som bidrar till att uppnå de övergripande målen utifrån nämndens uppdrag enligt reglemente”.

Paul Lindvall (M) yrkar avslag på Kommunledningsförvaltningens förslag, beslutssats 2.

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Jonas Andersson (SD) yrkar bifall till Paul Lindvalls (M) förslag.

Beslutsordning

Ordförande ställer först Kommunledningsförvaltningens förslag mot Kristina Edlunds (S) med fleras ändringsyrkande gällande nämndspecifika utvecklingsuppdrag och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Kristina Edlunds (S) med fleras förslag.

Ordförande ställer sedan Kommunledningsförvaltningens förslag mot Kristina Edlunds (S) med fleras yrkande om att ändra texten på sidan 10 i direktivet och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Kristina Edlunds (S) med fleras förslag.

Ordförande ställer därefter Kommunledningsförvaltningens förslag till beslutspunkt 2 mot Paul Lindvalls (M) avslagsyrkande på densamma och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Kommunledningsförvaltningens förslag.

Kommunstyrelsens beslut

- 1. Kommunstyrelsen fastställer förslag till direktiv för arbetet med budget för år 2019 med plan för 2020-2022.**
- 2. Kommunstyrelsen fastställer preliminära nettoramor för budget år 2019 med plan för 2020-2022 för respektive nämnd enligt bilaga 3 samt investeringsramor enligt bilaga 4.**

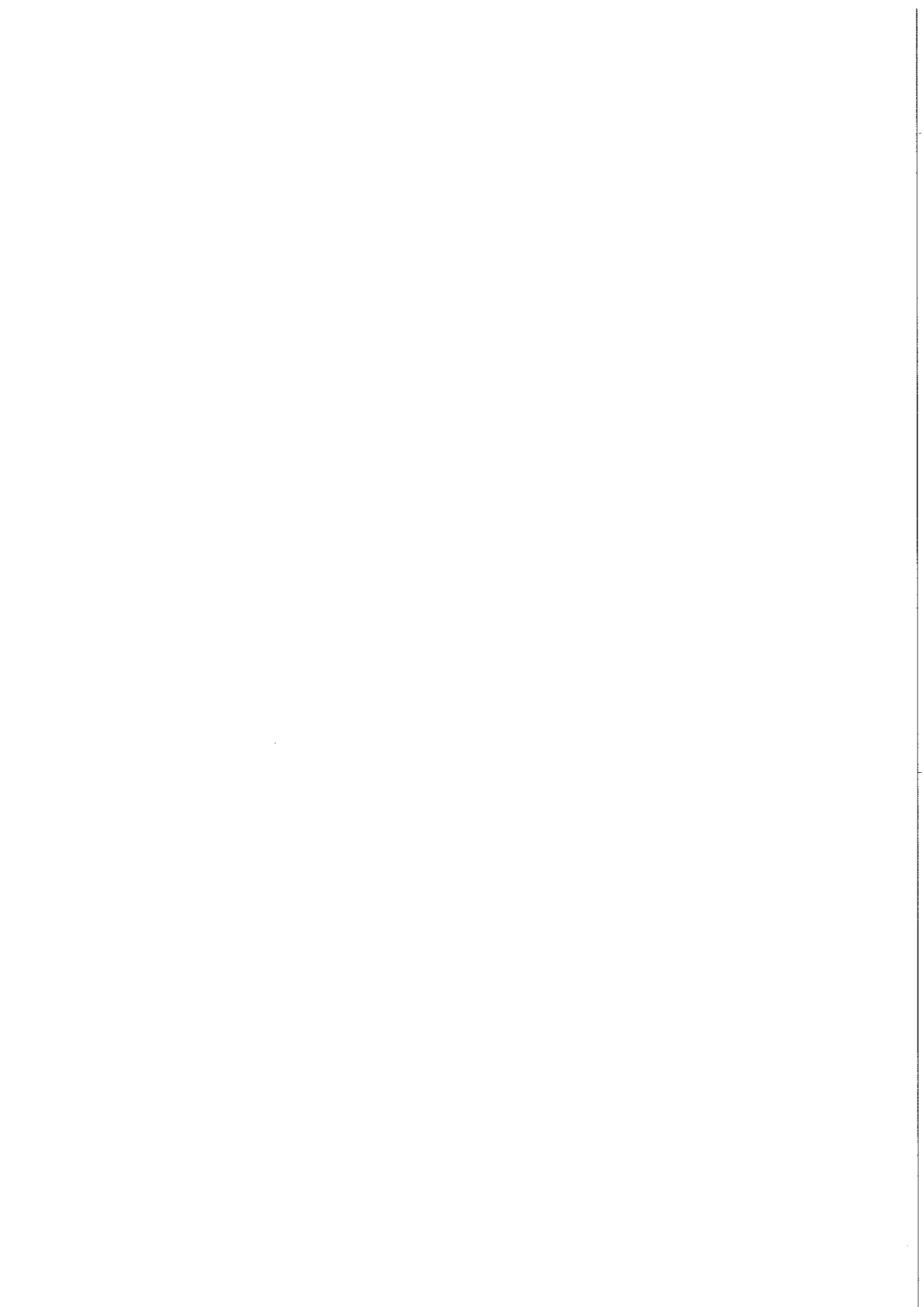
Reservationer

Paul Lindvall (M), Christian Gustavsson (M), Niklas Borg (M), Sara Skyttedal (KD), Muharrem Demirok (C) och Jonas Andersson (SD) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Beslutet skickas till:
Ekonomi och finans
Samtliga nämnder

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Kommunstyrelsen

Budgetdirektiv för budget 2019 med plan för 2020-2022

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen fastställer förslag till direktiv för arbetet med budget för år 2019 med plan för 2020-2022.
2. Kommunstyrelsen fastställer preliminära nettoramar för budget år 2019 med plan för 2020-2022 för respektive nämnd enligt bilaga 3 samt investeringsramar enligt bilaga 4.

Ärende

Kommunfullmäktige fastställer i juni ramar och en politisk viljeinriktning som nämnderna ska förhålla sig till i sitt arbete med internbudget. Den politiska viljeinriktningen uttrycks genom:

- Prioriterade styrdokument som nämnderna särskilt ska fokusera på
- Kommunövergripande mål
- Strategiska utvecklingsuppdrag

I budgeten omsätts den politiska viljeinriktningen till ekonomiska ramar, uppdrag och mål för de olika nämndernas verksamhet. Budgetprocessen blir därigenom central för kommunens mål- och verksamhetsstyrning genom att tydliggöra nämndernas uppdrag och förväntat resultat. Budgeten är förändringsinriktad. Den beskriver den politiska viljeinriktningen för vad som ska förändras i verksamheten under budgetperioden. Många verksamheter nämns inte i budgeten men de ska fortsätta bedrivas och utvecklas som vanligt.

Nämndernas budgetförslag till budgetberedningen den 26 april.

I budgetförslagen som nämnderna lämnar den 26 april redovisar nämnderna på en övergripande nivå vad de planerar att arbeta under budgetperioden för att uppnå den politiska viljeinriktningen. Detta görs inom ramen för av kommunfullmäktige anvisade ekonomiska ramar.

Enligt Linköpings styr- och ledningssystem har nämnderna ett decentraliserat ansvar.

Internbudget

I internbudgeten som nämnderna lämnar den 26 oktober redovisar nämnderna på en mer detaljerad nivå vad de planerar att arbeta under budgetperioden för att uppnå den politiska viljeinriktningen. Nämnderna redovisar nämndmål, nämndindikatorer, nämnduppdrag och budget. Därutöver redovisas förvaltningens verksamhetsplan med aktiviteter (stannar i nämnden). Detta görs inom ramen för av kommunfullmäktige anvisade ekonomiska ramar.

Valår

Den 19 juni fastställer nuvarande fullmäktige budget 2019 för nämnderna med ekonomiska ramar. Därefter arbetar nuvarande nämnder fram och beslutar om internbudget för 2019. Med anledning av att det är valår 2018 behandlar det nyvalda fullmäktige budget för 2019 med plan för 2020-2022 den 4 december. De har då möjlighet att göra justeringar av budgeten som tidigare fullmäktige fastställde den 19 juni, bland annat nämndmål, nämndindikatorer och ekonomiska ramar för nämnderna. De nya nämnderna tillträder först 2019 och har då möjlighet att justera de internbudgetar som tidigare nämnder fastställt för 2019 inom den av fullmäktige fastställda ekonomiska ramen.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse Budgetdirektiv för 2019 med plan för 2020-2022, reviderad

Bilaga 9 Mall Personal och kompetensförsörjningsplan 2019

Bilaga 10 Mall budget 2019 med text

Bilaga 11 Mall budget 2019

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen (Kap 8 § 1) ska kommunerna ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv

I lagen regleras att för verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin skall anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För verksamheten finns kommunövergripande mål samt nämndmål.

Enligt förarbetena till lagen ska varje generation själv bära kostnaderna för den service de konsumerar. En god ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop, utan innefattar även ett krav på att pengarna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. För att uppnå detta krävs en ändamålsenlig styrning, till exempel genom att sätta upp mål, upprätta planer och program samt kontinuerligt följa upp utvecklingen för såväl verksamhet som ekonomi. Som underlag för denna styrning bör nämnderna göra kostnads- och kvalitetsjämförelser med andra organisationer samt inom den egna organisationen. Nämnderna skall genomföra intern kontroll för att säkerställa styrsystemet.

Till en god ekonomisk hushållning hör också att ha en beredskap att möta framtida utmaningar genom att i god tid inför förväntade förändringar vidta nödvändiga åtgärder och insatser i stället för insatser i efterskott. Ett positivt resultat behövs för att kunna egenfinansiera investeringar som överstiger årets avskrivningar och inte definieras som stora och långsiktiga. Om kommunen lånar även till de investeringar som inte är stora och långsiktiga finns risk att ränta och amortering kommer att tränga undan övriga kostnader för drift av kommunens verksamhet i resultaträkningen.

För att nå en god ekonomisk hushållning har kommunen definierat:

- Finansiellt mål
- Mål för verksamheten.

Avstämningen av god ekonomisk hushållning görs i samband med behandlingen av kommunens budget, delårsrapport och årsbokslut.

Finansiellt mål för god ekonomisk hushållning

Målområde ekonomi beskriver vad kommunen ska uppnå för en stabil och god ekonomi.

Kostnadseffektiv verksamhet

Linköpings kommuns verksamhet såväl inom kommunkoncernen som hos externa utförare är kostnadseffektiv. Verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt på såväl strategisk som operativ nivå. Kommunen arbetar med nya metoder för att nå god kostnadseffektivitet.

Hållbar ekonomi

Linköpings kommun präglas av ansvarstagande i såväl goda tider som sämre tider och ska ha en god ordning på ekonomin. Kommunkoncernen har en stabil ekonomi och långsiktig tillväxt i balans för att framtida kommuninvånare ska kunna räkna med god kvalitet på verksamhet, service och anläggningar. Investeringar för framtiden prioriteras.

SKL – ekonomiska förutsättningar för kommunerna/samhälls-ekonomiska förutsättningar

Den 15 februari presenterade Sveriges Kommuner och Landsting ett cirkulär med budgetförutsättningar för åren 2018-2021 med en ny skatteprognos. Vid beräkningarna av skatteintäkter, utjämning, generella statsbidrag samt reserv för pris och lön har SKL:s prognos använts. Nedan presenteras delar av cirkuläret.

”Jämfört med den prognos vi presenterade i december är skatteunderlagets öknings-takt nedreviderad alla år utom 2019. Det beror främst på att 2017 års lönesumma överskattades och att löneökningstakten har reviderats ner för hela avtalsperioden 2017–2019. Sysselsättningsutvecklingen ser samtidigt fortsatt stark ut och högkonjunktoren väntas bestå 2019 ut. I den nu aktuella prognosen räknar vi med att återgången till balans på arbetsmarknaden sker först 2020.

Högkonjunktoren kulminerar

Svensk ekonomi är inne i en högkonjunktur och vi räknar med att BNP växer med närmare 3 procent i år. Inhemsk efterfrågan förväntas försvagas under 2019, men samtidigt blir utvecklingen i omvärlden något bättre vilket gynnar svensk export. Vi räknar med att svensk BNP växer något långsammare 2019 än i år. Högkonjunktoren når då sin topp och resursutnyttjandet i svensk ekonomi börjar försvagas. I och med att antalet arbetade timmar inte ökar alls nästa år sker det en snabb uppbromsning av skatteunderlagstillväxten. Det innebär att ett betydande glapp riskerar uppstå mellan kommunsektorns intäkter och de kraftigt växande behov av skola, vård och omsorg som den snabba befolkningsutvecklingen för med sig.

Under konjunkturåterhämtningen har det framför allt varit den inhemska efterfrågan som drivit tillväxten. Tillväxten i omvärlden har varit svag. Nu tar den internationella utvecklingen bättre fart och svensk export växer också snabbare. I Europa, där många länder har haft en mycket svag återhämtning sedan 2010, tar det något bättre fart. I USA är förväntningarna, åtminstone på kort sikt, positiva. Även i tillväxtländerna har en negativ trend brutits.

Däremot mattas tillväxten i svensk inhemska efterfrågan av något. Nästa år förväntas tillväxten i investeringarna växla ned. Det är framförallt bostadsbyggandet som från en hög nivå inte längre kan växa i samma takt som tidigare. Även hushållens och kommunsektorns konsumtion ökar långsammare än tidigare. Sammantaget innebär det att vi räknar med att kalenderkorrigerad BNP växer med knappt 2,9 procent i år, 2,4 procent 2019 och 1,6 procent 2020.

Trots ett alltmer ansträngt arbetsmarknadsläge antas löneutvecklingen bli fortsatt dämpad. De löneavtal som slutits för de närmaste åren ligger på låga nivåer och löneglidningen är låg. Därmed är också det inhemska inflationstrycket svagt. KPIF som 2017 ökade med 2,0 procent väntas bli något lägre i år och nästa år, för att 2020 komma något över 2 procent. Riksbanken antas därmed dröja med att höja styrräntan till i oktober i år. I takt med att styrräntan sedan stegvis höjs stiger också de räntor som påverkar hushållens ekonomi, därmed ökar KPI betydligt snabbare än KPIF.”

Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BNP*	3,0	2,7	2,9	2,4	1,6	1,4
Sysselsättning, timmar*	2,0	1,7	1,5	0,0	-0,5	0,1
Relativ arbetslöshet, nivå	6,9	6,7	6,3	6,3	6,4	6,5
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,4	2,5	2,9	3,2	3,4	3,4
Konsumentpris, KPIF	1,4	2,0	1,8	1,9	2,1	2,0
Konsumentpris, KPI	1,0	1,8	1,6	2,3	2,9	2,6
Realt skatteunderlag	2,5	1,5	1,1	0,6	-0,1	0,7
Befolkning 15-74 år	0,9	1,1	0,6	0,7	0,4	0,5

*Kalenderkorrigerad utveckling.

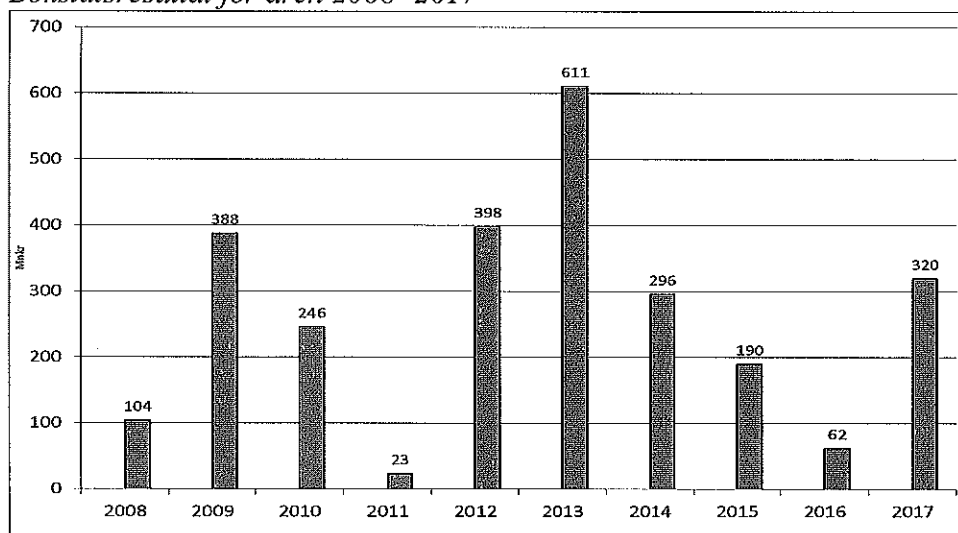
Ekonomiska förutsättningar för kommunen

Linköpings kommun har bra förutsättningar för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning. Kommunen har en stark och välskött ekonomi med låg skattesats. Bokslutsresultaten har varit goda, soliditeten god och investeringarna har finansierats med egna skattemedel. Kommunen har inga lån och har externa placeringar för framtida pensionsutbetalningar.

Skattesats för kommun och landsting i några jämförbara kommuner

Kommun	Skattesats kommun 2018	Skattesats region/landsting 2018	Skattesats totalt 2018
Eskilstuna	22,08	10,77	32,85
Gävle	22,26	11,51	33,77
Helsingborg	20,21	10,69	30,90
Jönköping	21,34	11,26	32,60
Linköping	20,20	10,70	30,90
Lund	21,24	10,69	31,93
Norrköping	21,75	10,70	32,45
Umeå	22,85	11,30	34,15
Uppsala	21,14	11,71	32,85
Västerås	20,36	10,88	31,24
Örebro	21,35	11,55	32,90

Bokslutsresultat för åren 2008- 2017

För att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att det finns en balans mellan intäkter och kostnader. Ett mått på en sådan balans är driftkostnadsandelen. Verksamhetens andel (inkl ofördelat effektiviseringskrav) av skatter och finansnetto uppgår i förslaget till budgetramar till 100 %. Andelen måste vara lägre än 100 % för att resultatet ska kunna bidra till att finansiera de investeringar som överstiger avskrivningarna med likvida medel. Föreslagen investeringsram för år 2019 är 335 mnkr. Investeringsnivån överstiger avskrivningarna som beräknas uppgå till 190 mnkr för 2019. För att behålla en oförändrad likviditet skulle resultatet behöva uppgå till 145 mnkr.

	Prel budget	Budget	Bokslut	Bokslut	Bokslut
Driftkostnadsandel, %	2019	2018	2017	2016	2015
Verksamhetens nettokostnader	97,8	97,9	94,6	97,2	96,4
Avskrivningar	2,2	2,1	2,2	2,1	2,0
Driftkostnadsandel	100,0	100,0	96,8	99,3	98,4

För att behålla en fortsatt god ekonomi bör inte verksamhetens kostnader öka snabbare än finansieringen i form av skatteintäkter och statsbidrag under en tidsperiod. För 2019 beräknas nettokostnaderna öka med 2,8 % och skatteintäkterna och finansnetto med sammanlagt 2,8 %. När nettokostnaderna ökar snabbare än skatteintäkterna minskar det framtida handlingsutrymmet.

I kommunallagen regleras att budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Budgeten skall innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret. I budgeten ska skattesatsen och anslagen anges. Av budgeten ska det vidare framgå hur verksamheten skall finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut.

Obalans i resultaträkningen inför budget 2019 med plan för 2020-2022

Utifrån SKL:s prognos för skatt, pris och lön i cirkulär den 15 februari beräknas en obalans i resultaträkningen för 2019 som uppgår till minus 124 mnkr. För att få en resultaträkning i balans är beloppet inlagt som ett ofördelat effektiviseringskrav och där efter har kommunen ett budgeterat nollresultat.

När budget 2018 med plan för 2019-2021 fastställdes beräknades obalansen för 2019 till minus 138 mnkr. Eftersom skatteprognoserna förändras lades obalansen in i resultaträkningen som ofördelat effektiviseringskrav. Utifrån skatteprognosen i februari uppgår obalansen inför budget 2019 till 124 mnkr. Ett effektiviseringskrav om 1 % motsvarar cirka 80 mnkr och 1 krona i höjd utdebitering motsvarar cirka 360 mnkr.

Utifrån skatteprognosen i februari finns ofördelade effektiviseringskrav för åren 2020-2022 enligt tabell nedan som fördelas om det fortfarande behövs när budgeten ska fastställas för respektive år. Beloppet för effektiviseringskravet påverkas främst av utvecklingen av skatteprognoser, statsbidrag och demografi.

Ofördelade effektiviseringskrav inför budget 2019 med plan för 2020-2022

	2019	2020	2021	2022
Belopp mnkr	124 mnkr	212 mnkr	346 mnkr	435 mnkr
Procent	1,5 %	2,6 %	4,3 %	5,4 %

Känslighetsanalys

1 % ökning av lönerna motsvarar för helår	cirka 70 mnkr
1 % ökning av priserna motsvarar, netto	cirka 25 mnkr
1 krona i utdebitering motsvarar	cirka 360 mnkr
1 % effektiviseringskrav	cirka 80 mnkr

Demografi

Kommunledningsförvaltningen har tillsammans med berörda förvaltningar tagit fram förslag till reviderade riktlinjer för resursfördelning för demografiska förändringar som behandlas av kommunstyrelsen i mars 2018. Modellen har anpassats till kommunens intäkter för tillkommande invånare i det kommunala utjämningsystemet.

Den föreslagna resursfördelningen överensstämmer med kommunens styrmodell beträffande decentralisering. En generell resursfördelning innebär också få och enkla beräkningar och modellen blir därmed transparent.

Den föreslagna modellen gäller resursfördelning från kommunfullmäktige till nämnd. Inom nämnd ska egna, nämndinterna resursfördelningsmodeller finnas. De sistnämnda omfattas inte av den reviderade resursfördelningsmodellen.

I den antagna budgeten för 2018 med plan för 2019-2021 är ramarna justerade för beräknade demografiska förändringar t o m 2021 enligt befolkningsprognosen från april 2017 och enligt den gamla modellen. I bifogade förslag till ramar för 2019 med plan för 2020-2022 är ramarna inte justerade för demografiska förändringar eller för ny modell för resursfördelning för demografiska förändringar.

Nämndernas budgetförslag ska beräknas utifrån den befolkningsprognos som statistik och utredning lämnar i slutet av mars 2018. Under förutsättning att kommunstyrelsen fastställer en ny modell för resursfördelning för demografiska förändringar i mars ska nämndernas budgetförslag beräknas enligt den nya modellen.

Jämförelser med andra kommuner av verksamhetens kostnader

För vissa kommunala verksamheter varierar kostnaden väsentligt utifrån strukturella olikheter. Sådana olikheter är exempelvis åldersstrukturen, invånarnas sociala bakgrund, elevernas programval i gymnasieskolan med mera.

Vid beräkning av kostnadsutjämnningen som ska utjämna för strukturella kostnadskillnader mellan Sveriges kommuner beräknas kommunvisa referenskostnader för vissa verksamheter. Referenskostnaden är den beräknade teoretiska kostnaden som motiveras av kommunens struktur. Den kan också beskrivas som den kostnad som kommunen skulle ha haft om man bedrev verksamheten till en genomsnittlig avgifts-, ambitions- och effektivitetsnivå med hänsyn till de egna strukturella faktorerna enligt kostnadsutjämnningssystemet.

Vid kostnadsjämförelser mellan kommuner är det lämpligt att jämföra avvikelse mellan kommunens verkliga kostnad och den beräknade referenskostnaden för verksamheten. En negativ avvikelse innebär att kommunen har en kostnadsnivå som är lägre än vad strukturen motiverar. Linköping avviker mest när det gäller äldreomsorg där kostnadsnivån för 2016 var 17,8 procent lägre än vad strukturen motiverar. För individ- och familjeomsorg har kommunen istället 10,0 procent högre kostnader än vad strukturen motiverar.

Avvikelse mot referenskostnad år 2016

Avvikelse mot referenskostnad (%)	Eskestuna	Helsingborg	Jönköping	Linköping 2016	Linköping	Lund	Norrköping	Umeå	Uppsala	Västerås	Örebro	BELOPP (mnkr) Linköping
Fritidshem	35,7	18,0	21,7	28,9	28,7	36,0	-13,9	43,8	16,8	11,0	-12,1	60,9
Förskola	5,1	-0,7	8,8	3,7	0,2	12,0	-2,7	9,8	-6,3	-4,6	-1,2	1,4
Grundskola	8,1	4,2	3,8	5,9	6,8	9,7	-5,2	-2,4	-7,2	-12,0	-3,7	107,5
Gymnasieskola	-2,9	-5,2	-3,4	-3,4	-1,7	-17,1	-13,7	14,8	12,2	2,0	-7,9	-9,3
Individ- och familjeomsorg	16,5	-4,4	7,2	14,7	10,0	-4,3	11,2	10,8	2,4	10,0	11,4	67,5
LSS	-2,9	-3,2	1,6	-8,5	-7,9	1,8	-1,7	-2,0	2,1	-4,2	-1,6	-56,9
Äldreomsorg	1,1	-21,8	2,7	-19,9	-17,8	10,3	-0,9	12,8	5,2	-4,5	1,4	-254,8
Totalt (exkl. LSS)	-0,6	-9,2	2,4	-1,0	-0,6	7,2	-2,5	8,9	-1,3	-4,5	0,8	-84,6

Politisk viljeinriktning

Kommunens budget är förändringsinriktad och beskriver den politiska viljeinriktningen för vad som ska förändras i verksamheten. Många verksamheter nämns inte i budgeten och de ska fortsätta bedrivas och utvecklas som vanligt. Den politiska viljeinriktningen uttrycks genom:

- Prioriterade styrdokument
- Kommunövergripande mål
- Strategiska utvecklingsuppdrag

I budgetdirektiven som behandlas av kommunstyrelsen den 6 mars beslutar kommunstyrelsen om vilka styrande dokument som nämnderna särskilt ska fokusera på under 2019 samt strategiska utvecklingsuppdrag (kommunövergripande utvecklingsuppdrag och nämndspecifika utvecklingsuppdrag). En anpassning av kommunfullmäktiges 11 övergripande mål 2014-2018 har gjorts inför 2019 innebärandes att 14 kommunövergripande mål för 2019-2022 tagits fram. Den 19 juni beslutar kommunfullmäktige om budgetramar och politisk viljeinriktning.

Prioriterade styrdokument

Prioriterade styrdokument är de styrdokument som fullmäktige vill att nämnderna särskilt prioriterar under budgetåret. Följande styrande dokument ska nämnderna särskilt arbeta med/fokusera på under kommande budgetperiod:

- Upphandlings- och inköspolicy för Linköpings kommun

Nämnden redovisar i budgetförslaget en kortfattad beskrivning på övergripande nivå för vad i styrdokumentet som nämnden kommer att prioritera och arbeta med. I internbudgeten redovisar nämnderna en fördjupad beskrivning av vad i styrdokumentet nämnden planerar att arbeta med och förväntat resultat. Hur förvaltningen avser att arbeta med styrdokumentet redovisas i förvaltningens verksamhetsplan.

Kommunövergripande mål

De anpassade kommunövergripande målen, som har sin utgångspunkt i de 11 kommunövergripande målen för 2014-2018, gäller för kommunen som helhet. I budgetförslaget föreslår nämnden vilka kommunövergripande mål som nämnden själv eller i samverkan med andra nämnder ska arbeta med. Varje nämnd ansvarar för att föreslå nämndmål som bidrar till att uppnå de övergripande målen som berör nämndens verksamhetsområde och nämndens uppdrag enligt reglemente. Samtliga nämnder bör prioritera åtgärder och nämndmål för att uppnå en ekologiskt hållbar kommun. Av budgetförslaget ska det tydligt framgå varför nämnden valt dessa nämndmål och hur målen förväntas bidra till respektive kommunövergripande mål samt en förklaring ifall nämnden inte identifierat nämndmål till ett visst kommunövergripande mål.

Budgetberedningen tillser att det finns nämndmål som täcker in samtliga kommunövergripande mål.

Målområde	Kommunövergripande mål
Samhälle	Trygg och sammanhållen kommun
	Ekologiskt hållbar kommun
	Attraktiv kommun
	Starkt och mångfasetterat näringsliv
	Stark röst – regionalt, nationellt och internationellt
Medborgare	Goda villkor för ett jämlikt, meningsfullt och hälsosamt liv
	Goda välfärdstjänster med hög tillgänglighet
	Hög egenförsörjningsgrad
Ekonomi	Kostnadseffektiv verksamhet
	Hållbar ekonomi
Verksamhet	Hög servicenivå med ett gott bemötande
	Effektiva och hållbara arbetsmetoder
	Verksamhet med god utvecklingsförmåga
Medarbetare	Attraktiv arbetsgivare
	God och hållbar kompetensförsörjning

Strategiska utvecklingsuppdrag

Strategiska utvecklingsuppdrag är särskilda uppdrag som nämnden ska arbeta med under budgetåret 2019. De strategiska utvecklingsuppdragen är kommunövergripande, där styrelse och samtliga nämnder ska arbeta med uppdraget eller nämndspecifika då uppdraget är riktat till en eller flera nämnder. Alla nämnder och styrelser ska söka lösningar i samverkan. Det innebär att verksamheterna ska verkställa uppdragen på ett sådant sätt att även helheten inom kommunen gagnas.

Omvärldsanalys samt analys av kommunens resultatutveckling i förhållande till den politiska viljeinriktningen ligger till grund för både de kommungemensamma och de nämndspecifika utvecklingsuppdragen. Uppdragen redovisas nedan.

Kommunövergripande utvecklingsuppdrag

- Samtliga nämnder ges i uppdrag att vidta åtgärder för att tillvarata digitaliseringsens möjligheter.
- Samtliga nämnder ges i uppdrag att vidta åtgärder för att förenkla och förkorta etableringstiden för nyanlända.
- Samtliga nämnder ges i uppdrag att vidta åtgärder för att minska sociala skillnader och för att skapa en sammanhållen kommun.

Nämndspecifika utvecklingsuppdrag

- Barn- och ungdomsnämnden uppdras att vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat, öka måluppfyllelsen och öka likvärdigheten mellan och inom skolor.
- Barn- och ungdomsnämnden uppdras att vidta åtgärder för att minska tiden på språkinträdning, utifrån varje individs förutsättningar, så att eleverna så snart som möjligt går vidare till gymnasieskolan eller annan utbildning.
- Bildningsnämnden uppdras att vidta åtgärder för att förbättra alla elevers elev- och studieresultat inom gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning.

- Bildningsnämnden uppdras att vidta åtgärder för att minska tiden på språkin-troduktion, utifrån varje individs förutsättningar, så att eleverna så snart som möjligt går vidare till gymnasieskolan eller annan utbildning. (Bildnings-nämnd och Arbetsmarknadsnämnd).
- Bildningsnämnden uppdras att säkerställa att de verksamhets-specifika nämndmålen inom kommunal vuxenutbildning är uppföljningsbara med goda möjligheter att mäta elev- och studieresultat.
- Bildningsnämnden uppdras att identifiera och genomföra insatser för att hal-vera etableringstiden för nyanlända gällande inträde på arbetsmarknaden. (Arbetsmarknadsnämnd)
- Bildningsnämnden uppdras att identifiera och genomföra insatser för att minska andelen med ekonomiskt bistånd efter avslutad etablering. (Arbets-marknadsnämnd)
- Socialnämnden (social- och omsorgsnämnden) uppdras att vidta åtgärder för att minska andelen med långvarigt biståndsbehov. (Arbetsmarknadsnämnd)
- Socialnämnden (social- och omsorgsnämnden) uppdras att vidta åtgärder för minska andelen med ekonomiskt bistånd efter avslutad etablering. (Arbets-marknadsnämnd)
- Socialnämnden (social- och omsorgsnämnden) uppdras att vidta åtgärder för att korta utrednings- och handläggningstiderna i myndighetsutövningen.
- Socialnämnden (social- och omsorgsnämnden) uppdras att vidta åtgärder för att korta väntetiden från ansökningsdatum till insats.
- Omsorgsnämnden (social- och omsorgsnämnden) uppdras att vidta åtgärder för att korta väntetiden från ansökningsdatum till insats.
- Omsorgsnämnden (social- och omsorgsnämnden) uppdras att vidta åtgärder för att öka måluppfyllelsen och minska kvalitets- och resultatkillnader på verksamhets- och enhetsnivå.
- Äldrenämnden uppdras att analysera kostnaderna inom äldreomsorgen för att till budgetarbetet återkomma till kommunstyrelsen med en bedömning om framtida kostnadsutveckling.
- Äldrenämnden uppdras att vidta åtgärder för att öka måluppfyllelsen och minska kvalitets- och resultatkillnader på verksamhets- och enhetsnivå.
- Kultur- och fritidsnämnden uppdras att vidta åtgärder för att möta efterfrågan och öka nyttjandegraden av lokaler, anläggningar och arenor.
- Kommunstyrelsen uppdras att vidta åtgärder för att tillhandahålla metodstöd för kompetensförsörjning.
- Kommunstyrelsen uppdras att vidta åtgärder för att minska sjukskrivningen av anställda.
- Kommunstyrelsen uppdras att vidta åtgärder för att öka förutsättningar för ett hållbart professionellt chefskap.
- Utförarnämnden uppdras vidta åtgärder för att öka måluppfyllelsen och minska kvalitets- och resultatkillnader mellan enheter inom äldreomsorg och LSS Funktionsstöd.

Nämnderna bekräftar i budgetförslaget uppdraget och redovisar på en övergripande nivå för vad nämnden under budgetperioden planerar att arbeta med inom ram för att genomföra de strategiska utvecklingsuppdragen.

Nämndernas budgetförslag och internbudget

Kommunfullmäktige anger en politisk viljeinriktning som ska omsättas till handling av nämnder. Nämndernas ansvar och uppdrag regleras och styrs av reglemente, lagar, förordningar med mera. I kommunallagen regleras att för verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. I budgethandlingen beskrivs nämndens basuppdrag och ansvar utifrån reglemente, lagar och förordningar.

Kommunstyrelsen fastställer budgetdirektiv den 6 mars. Under våren tar respektive nämnd fram ett budgetförslag.

Nämndernas budgetförslag till budgetberedningen den 26 april.

I budgetförslagen som nämnderna lämnar den 26 april redovisar nämnderna på en övergripande nivå vad de planerar att arbeta under budgetperioden för att uppnå den politiska viljeinriktningen. Utifrån budgetdirektivet ska nämnderna redovisa nämndens förslag på nämndmål för 2019 med plan för 2020-2022. Nämndmålen ska leda till att de kommunövergripande målen som berör nämndens verksamhet och nämndens uppdrag enligt reglementet uppfylls. Detta görs inom ramen för av kommunfullmäktige anvisade ekonomiska ramar.

En mall för nämndernas budgetförslag med anvisningar för vad nämndernas budgetförslag ska innehålla, bifogas i bilaga 10. Under budgetarbetet finns tjänstepersoner inom kommunledningsförvaltningen till förfogande i sakfrågor rörande budgetarbetet.

Personal- och kompetensförsörjningsplaner

Personal- och kompetensförsörjningsplanerna syftar till att säkerställa kommunens personal och kompetensförsörjningsbehov. Som underlag för budget 2019 ska nämnderna uppdatera sina personal och kompetensförsörjningsplaner för åren 2019-2026. Anvisningar och mall för nämndernas personal och kompetensförsörjningsplaner bifogas i bilaga 9.

Lokalförsörjningsplaner och investeringsplaner

Investerings- och lokalplanerna syftar till att öka samordningen och styrningen av kommunens investeringsverksamhet och förhyrningar. För lokaler och vissa andra typer av investeringar utför ibland en extern part investeringen. Kommunen tecknar sedan hyresavtal där bl a kostnaden för den externa partens investering ingår. En samlad planering av kommunens investeringar, förändrade lokalkostnader och förändrade driftskostnader kopplade till investering eller förhyrning är därför nödvändig för att ha helhetsbilden över de investeringar som initieras av kommunen. Nämnderna tog under 2016 fram investerings- och lokalplaner för åren 2017-2026.

De nämnder som hyr in en betydande mängd lokaler för den egna verksamheten tog även fram lokalförsörjningsplaner för åren 2017-2026.

Den 13 juni 2017 beslutade fullmäktige att nämnder och styrelser medges att förhyra lokaler enligt sina lokalförsörjningsplaner för åren 2018-2021 i de fall som tillkommande driftkostnader kan inrymmas inom ram (inkl resursfördelning för demografiska förändringar). För åren 2022 och framåt fattades inga beslut men hanteringen sker enligt kommunens tillämpningsanvisningar för investeringar och förhyrningar.

Som underlag för budget 2019 med plan för 2020-2022 ska nämnderna uppdatera sina lokalförsörjningsplaner och även sina 10-åriga investeringsplaner. I investeringsplanerna ska både investeringarna och de tillkommande driftkostnaderna redovisas. Anvisningar för vad nämndernas lokalförsörjningsplaner ska innehålla, bifogas i bilaga 7.

Internbudget

I internbudgeten som nämnderna lämnar den 26 oktober redovisar nämnderna på en mer detaljerad nivå vad de planerar att arbeta under budgetperioden för att uppnå den politiska viljeinriktningen. Nämnderna redovisar nämndmål, nämndindikatorer, nämnduppdrag och budget som gör att verksamheten lever upp till fullmäktiges budget och reglemente. Därutöver redovisas förvaltningens verksamhetsplan med aktiviteter (stannar i nämnden). Detta görs inom ramen för av kommunfullmäktige anvisade ekonomiska ramar.

En mall för nämndernas budgetförslag med anvisningar för vad nämndernas internbudget ska innehålla skickas till förvaltningarna senare.

Upphandlingsplaner

Nämnderna ska ta fram en upphandlingsplan för 2019-2022 som bifogas internbudgeten. En mall för upphandlingsplanerna med anvisningar för vad planen ska innehålla skickas ut till förvaltningarna senare.

Verksamhetsplan

Förvaltningens verksamhetsplan är en del av nämndernas internbudget. Förvaltningens verksamhetsplan ska beskriva de aktiviteter och handlingsplaner som krävs för att uppfylla den politiska viljeinriktningen.

Verksamhetsplanen ska utarbetas av förvaltningen, godkänns av kommundirektören och redovisas till styrelsen och respektive nämnd som en bilaga till nämndens internbudget. Verksamhetsplanen stannar i nämnden och redovisas därmed inte för fullmäktige.

En mall för förvaltningens verksamhetsplan med anvisningar skickas till förvaltningarna senare.

Nämndernas ekonomiska ramar

Nämndens ekonomiska ram är en nettoram där nämnden får prioritera utifrån reglemente, uppdrag och politisk viljeinriktning. Eftersom utrymmet för ytterligare satsningar är mycket begränsat måste nämnderna klara att bedriva verksamheten inom nämndens ekonomiska ram under budgetperioden.

I en föränderlig värld är det omöjligt att förutse alla händelser. För att uppnå en ekonomi i balans på alla nivåer i organisationen krävs budgeterade reserver och handlingsberedskap för väntade och oväntade händelser. Budgetreserven bör anpassas till osäkerhetsfaktorerna inom respektive verksamhet.

Förslag till ramar för nämndernas verksamhet redovisas i bilaga 3 och investeringsramar i bilaga 4. Nettoramarna för nämndernas verksamhet och investeringar utgår från de ramar som fullmäktige fastställde den 13 juni 2017 i beslutet om budget för 2018 med plan för 2019-2020. De har justerats för beslutade ramjusteringar bland annat slutlig justering löneöversyn 2017 och preliminär pris- och löneuppräknings för 2018.

Nämndernas ramar har även justerats för specificerade statsbidrag som ingår i den kommunalekonomiska utjämningen. Ramen för nämndernas verksamhet för 2022 är preliminärt densamma som för 2021.

Budgetramarna är angivna i 2018 års pris- och löneläge med pris- och lönekompen- sation till nämnderna enligt följande:

- Priskompensation	1,0 %
- Lönekompen- sation	2,0 % (helårseffekt för 2018 års lönerörelse)
- PO-pålägg	38,33 % (Differentierat men 38,33 % i snitt)
- Intern ränta	1,75 %

Resterande löneuppräknings enligt SKL:s prognos den 15 februari 2018 budgeteras som en central reserv. Slutlig justering av nämndernas ramar görs när de slutliga för- handlingarna för respektive år är klara. Nämndernas beräkningar ska ske i 2018 års pris- och lönenivå.

I den preliminära resultaträkningen ingår reserver på kommunövergripande nivå i form av resursmedel för etablering och arbetsmarknad m m samt reserv för demo- grafi, pris och lön.

MBL av nämndernas budgetförslag

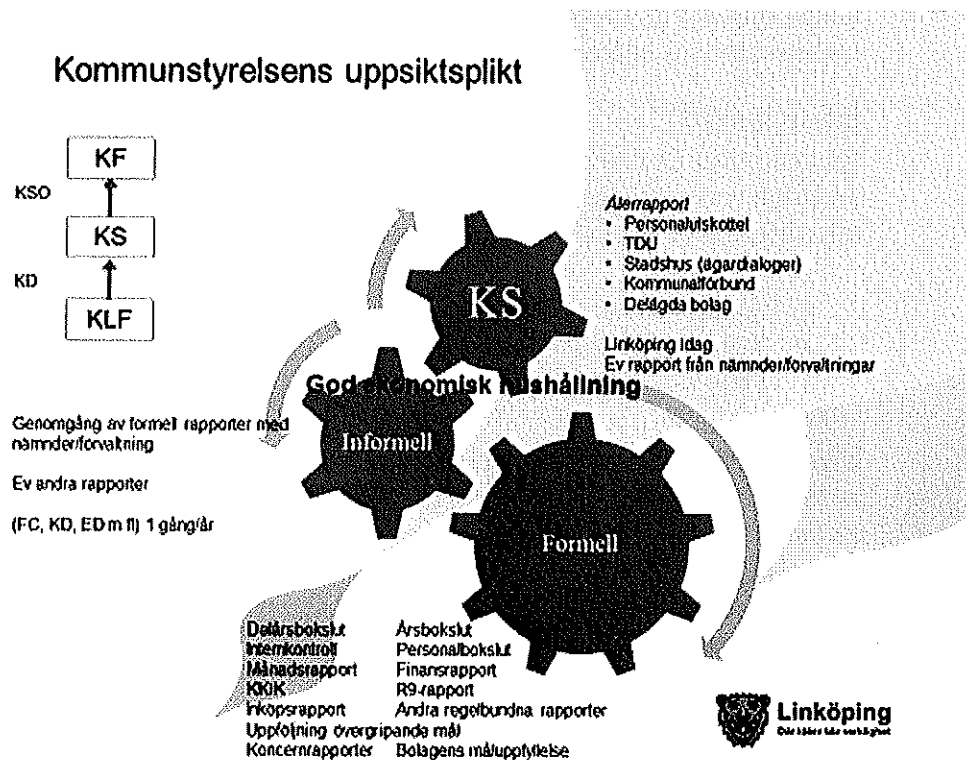
Respektive nämnd svarar för att de fackliga organisationerna informeras om näm- dens förutsättningar inför budgetarbetet, uppläggnings av arbetet med mera i sam- band med att budgetarbetet inleds.

Nämndernas budgetförslag för 2019 med plan för 2020-2022 som lämnas till budget- beredningen i april ska vara MBL-förhandlade hos respektive nämnd.

Efter fullmäktiges beslut i juni sker på nämndnivå arbetet med internbudget utifrån den budgetram som fullmäktige fastställt. Internbudgeten ska förhandlas enligt MBL § 11 för nämnder där internbudgeten har direkt inverkan på medarbetare. ;

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt innebär att styrelsen aktivt ska informera sig om att nämnderna bedriver sin verksamhet enligt kommunfullmäktiges beslut och riktlinjer, att lagar och förordningar följs och att den ekonomiska förvaltningen är effektiv och säker.

Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god kontroll på önskad kostnadsutveckling och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar. Rapporteringen uppåt i kommunen har ett värde. Rapportkravet ger ökad press på de ansvariga att följa upp budgeten på egen hand och därmed styra efter de uppsatta målen. Vidare ger rapporteringen ofta en förbättrad uppföljningskommunikation och därmed bättre beslutsunderlag.

Uppsiktsplikten kan delas i formell och informell uppföljning.

Den formella uppföljningen för kommunkoncernen omfattar:

- Delårsrapporter per den 30 april, 31 augusti samt den 31 oktober
- Årsbokslut
- Jämförelser med andra kommuner bl a deltagande i Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK)
- Internkontrollrapport
- Månadsrapporter
- Finansrapporter
- Bolagens uppfyllelse av det kommunala uppdraget

Bolagen och förbunden ingår i delårsrapporterna per den 30 april, den 31 augusti samt i årsbokslutet.

Uppföljningen innebär att de prioriterade och mätbara målen (kommunövergripande mål och nämndmål) i fem målområden samt strategiska utvecklingsuppdrag och nämnduppdrag följs upp och analyseras.

Kommunstyrelsen ansvarar för en samlad bedömning av måluppfyllelsen för hela kommunen utifrån styrelsens egen och nämndernas rapportering, KS-indikatorer och annan tillgänglig information. Den samlade uppföljningen ger underlag för att styra om resurser vid behov och göra eventuella förändringar.

Intern kontroll

Intern kontroll kan övergripande definieras som en process i vilken kommunens samtliga verksamheter samverkar. Processen är utformad för att med rimlig grad av säkerhet uppnå följande mål:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, regler och rutiner

Nämndernas ansvar för att verksamheten bedrivs i enlighet med antagna mål framgår av kommunallagen 6 kap. 7 § vilken har följande lydelse; ”Nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt”.

Styrelsen och varje nämnd ska årligen utarbeta en särskild internkontrollplan utifrån en väsentlighets- och riskanalys och följa upp planen i en internkontrollrapport.

Program för uppföljning

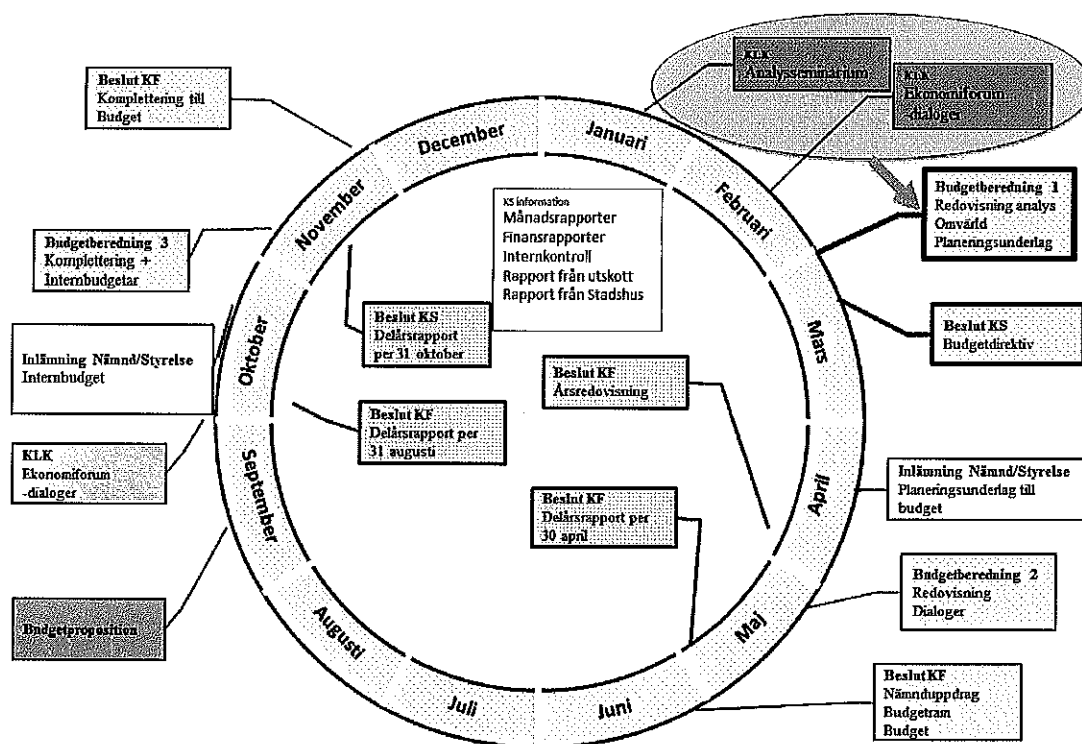
Kommunfullmäktige antog i den 16 februari 2016 program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare. Av programmet framgår bl a att nämnderna årligen ska utarbeta en plan för uppföljning av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare. Planen ska tas fram utifrån en väsentlighets- och riskanalys i samband med verksamhetsplaneringen.

Planen ska omfatta samtliga utförare oavsett driftsform, d v s även verksamhet i kommunal regi i tillämpliga delar. Vidare ska varje nämnd i avtal med privata utförare tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över till en privat utförare.

Tidplan

Tidplanen för budgetarbetet som fastställdes av kommunstyrelsen den 22 augusti re-
dovisas i bilaga 5.

Årshjul för budgetprocessen

Budgetberedning 1 den 14 februari

Budgetberedningen 1, riktar sig till budgetberedningen, presidierna för samtliga nämnder, berörda tjänstemän samt representanter för de fackliga organisationerna.

Innehåll:

- Inledning
- Kommunernas ekonomi, SKL:s chefekonom
- Ekonomiska förutsättningar för Linköping
- Omvärldsfaktorer och statistiska underlag
- Verksamhetens resultat och kvalitet
- Personal- och kompetensförsörjning
- Modell för kommunens målstyrning

Eftermiddagen riktar sig bara till budgetberedningen som diskuterar planeringsförutsättningar och förslag till budgetdirektiv.

Budgetberedning 2 den 7-8 maj

Den 7-8 maj redovisar nämnderna sina budgetförslag för budgetberedningen.

Kommunfullmäktiges beslut den 19 juni

När kommunfullmäktiges beslutar om budget för 2019 med plan för 2020-2022 i juni fastställer de budgetramar, politisk viljeinriktning och uppdrag för nämnderna samt skattesats

Nämnderna augusti-oktober

Under augusti-oktober arbetar nämnderna fram och fastställer internbudgetar för 2019. Förvaltningarna arbetar fram verksamhetsplaner som är en del av nämndernas internbudget.

Kommunfullmäktiges beslut den 4 december

Enligt kommunallagen ska fullmäktige normalt fastställa budgeten före november månads utgång. Med anledning av att det är valår 2018 behandlar det nyvalda fullmäktige budget för 2019 med plan för 2020-2022 den 4 december. De har då möjlighet att göra justeringar av budgeten, bland annat nämndmål, nämndindikatorer och ekonomiska ramar för nämnderna.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information och förhandling med de centrala fackliga organisationerna genomförs enligt tidplanen i bilaga 5.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Peder Brandt

Beslutet skickas till:
Ekonomi och finans

Bilagor:

- 1 Anpassade kommunövergripande mål, förslag som behandlas av kommunfullmäktige den 19 juni
- 2 Förslag till preliminär resultaträkning för 2019 med plan för 2020-2022
- 3 Förslag till preliminära ramar för nämnderna för 2019 med plan för 2020-2022
- 4 Förslag till preliminära investeringsramar för 2019 med plan för 2020-2022
- 5 Tidplan för budgetarbetet enligt beslut i kommunstyrelsen den 22 augusti 2017
- 6 Förteckning över politiska styrdokument antagna av KF och KS
- 7 Anvisningar och mall för nämndernas lokalförsörjningsplaner
- 8 Anvisningar och mall för nämndernas upphandlingsplaner – skickas senare
- 9 Anvisningar och mall för nämndernas personal- och kompetensförsörjningsplaner
- 10 Mall för nämndernas budgetförslag med anvisningar
- 11 Mall för nämndernas budgetförslag utan anvisningar
- 12 Mall för nämndernas internbudget – skickas senare
- 13 Mall för förvaltningarnas verksamhetsplaner – skickas senare
- 14 Mall för 10-åriga investeringsplaner - skickas senare

Anpassade kommunövergripande mål 2019-2022

Målen har sin utgångspunkt i Linköpings övergripande mål 2015-2018.

Målområde Samhälle

Målområde samhälle beskriver vad kommunen ska uppnå för att utveckla närmiljön och Linköping som plats.

Trygg och sammanhållen kommun

Linköping är en kommun där invånarna känner sig trygga och har framtidstro. Satsningar på arbete, skola och fritidsaktiviteter och samarbete med näringsliv och föreningsliv har byggt en sammanhållen kommun där invånarna känner social och ekonomisk trygghet. Linköping är jämlikt. Blandningen av boendeformer i olika delar av kommunen har minskat boendesegregationen och trångboddheten. Alla har råd att bo i Linköping.

Ekologiskt hållbar kommun

Linköpingsborna har god tillgång till ren luft, rent vatten och en giftfri miljö. Det är lätt att leva klimatsmart. Staden är tät och grön. Kommunen är ledande i utvecklingen av miljöteknik och gröna lösningar på klimatutmaningen. I Linköping är värdefulla naturområden säkrade för framtiden och den biologiska mångfalden bevarad. Linköpings infrastruktur gör transporterna mer hållbara, vardagen lättare för invånarna och kommunens klimatmål uppfyllda. Privatpersoner, företag och kommunen har sett till att Linköping minskar utsläppen och tar täten i klimatarbetet. Linköping är koldioxidneutralt år 2025.

Attraktiv kommun

Linköping är en kommun där den enskilde kan påverka och bidra till kommunens utveckling. Linköpingsborna skapar själva eller tar del av ett stort och varierat kultur-, idrotts- och fritidsutbud. De yttre bostadsområdena har knutits ihop med innerstaden. Linköping är en tät och hållbar kommun med park- och rekreationsområden.

Starkt och mångfasetterat näringsliv

Linköping är en kommun där idéer blir verklighet. Kunskapsstaden Linköping har ett kreativt och innovativt företagsklimat där det är lätt att verka som företagare, både i staden och på landsbygden. Företag väljer att etablera sig och investera i Linköping, som är en motor för regionens näringslivsutveckling.

Stark röst - regionalt, nationellt och internationellt

Linköping är navet i en växande region. Linköping ses som en föregångskommun regionalt, nationellt och internationellt. Linköpings kommun är en attraktiv och aktiv samverkanspart som skapar förutsättningar för helhetssyn och långsiktiga lösningar. Linköping driver frågor för kommunens bästa på regionala, nationella och internationella arenor.

Målområde Medborgare

Målområde medborgare beskriver vad kommunen ska uppnå i tjänster och service för att tillgodose medborgarnas behov och förväntningar.

Goda villkor för ett jämlikt, meningsfullt och hälsosamt liv

Linköpings kommun skapar goda och trygga uppväxtvillkor för alla barn och unga. Barn och unga får den utbildning och det stöd de behöver i en likvärdig skola som uppmuntrar

alla till lust, engagemang och lärande. Sociala insatser är förebyggande och har barn i fokus. Linköpings invånare har förutsättningar att leva ett hälsosamt liv och ha en meningsfull tillvaro med inflytande över sin vardag och har möjlighet att nå sin fulla potential.

Goda välfärdstjänster med hög tillgänglighet

Invånare i Linköping som är i behov av extra stöd i vardagen har en god livskvalitet genom att stöd-, vård- och omsorgsinsatser är av hög kvalitet och skapar trygghet och ger självbestämmande till individen. Genom hög tillgänglighet, såväl fysisk som digital, kan alla ta del av kommunala välfärdstjänster.

Hög egenförsörjningsgrad

Fler linköpingsbor försörjer sig själva. Alla barn och unga i Linköping ser minst en förälder gå iväg till jobb eller annan sysselsättning varje dag. I Linköping har förutsättningarna för ökad sysselsättning för personer med svagare ställning på arbetsmarknaden skapats. Etableringstiden har halverats genom att fler får egen sysselsättning snabbare. Fler slutför gymnasiet.

Målområde Ekonomi

Målområde ekonomi beskriver vad kommunen ska uppnå för en stabil och god ekonomi.

Kostnadseffektiv verksamhet

Linköpings kommuns verksamhet såväl inom kommunkoncernen som hos externa utförare är kostnadseffektiv. Verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt på såväl strategisk som operativ nivå. Kommunens verksamheter utvecklas kontinuerligt för god kostnadseffektivitet.

Hållbar ekonomi

Linköpings kommun präglas av ansvarstagande i såväl goda tider som sämre tider och ska ha en god ordning på ekonomin. Kommunkoncernen har en stabil ekonomi och långsiktig tillväxt i balans för att framtida kommuninvånare ska kunna räkna med god kvalitet på verksamhet, service och anläggningar. Investeringar för framtiden prioriteras.

Målområde Verksamhet

Målområde verksamhet beskriver hur arbetsprocesser och organisation ska utvecklas för att uppnå goda resultat.

Hög servicenivå med ett gott bemötande

Medborgare får i sin kontakt med kommunen snabb och lättförståelig service med gott bemötande. Befintliga och nya företag i Linköping får effektiv service som understödjer deras möjlighet att verka och växa i Linköping. Detta sker genom effektiva inre processer och smarta lösningar enligt principen digitalt först.

Effektiva och hållbara arbetsmetoder

Invånare och medarbetare i Linköping upplever att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Arbetet organiseras och leds på ett sätt som gynnar både verksamhetens målgrupp och medarbetare. Organisationen har ett aktivt och systematiskt inre miljöarbete, säkerhetsarbete och förbättringsarbete. De IT-baserade stödsystemen är ändamålsenliga och säkra för att medarbetare ska kunna utföra sitt arbete på ett hållbart sätt. Linköpings kommun har effektiva processer som garanterar en hög kvalitet.

Verksamhet med god utvecklingsförmåga

Linköpings kommun är innovativ. Verksamheten utvecklas med framtidens teknik och smarta lösningar, där Linköping ligger i framkant av den offentliga sektorns digitala transformation. Organisationen har en kultur där medarbetare uppmuntras vara modiga i att pröva nya idéer och där kommunen vågar bryta ny mark och vara en föregångare i kommundomstämningen. Genom en nära koppling till forskning är kommunens välfärdstjänster och samhällsbyggnad i nationell framkant.

Målområde Medarbetare

Målområde medarbetare beskriver hur medarbetarnas resurser ska tillvaratas och utvecklas.

Attraktiv arbetsgivare

Linköpings kommun har goda arbetsplatser där varje medarbetare känner arbetsglädje och stolthet, har inflytande och delaktighet. Kommunens arbetsplatser präglas av jämställdhet, mångfald och goda arbetsvillkor, där rätt till heltid gör välfärden attraktivare att arbeta i. Arbetsgivaren arbetar systematiskt med kompetensutveckling, validering och karriärvägar för att ha medarbetare som möter medborgarnas behov. Medarbetarna är ambassadörer som gärna rekommenderar sin arbetsplats till andra.

God och hållbar kompetensförsörjning

Kommunens verksamheter och den kommunala välfärden bemannas av medarbetare med rätt kompetens för arbetsuppgifterna. Välutbildade medarbetare erbjuds kvalificerade uppgifter i effektiva processer, medan uppgifter utan utbildningskrav i hög grad utförs av personer med lägre utbildning. Nya metoder utvecklas löpande för att innovativt möta framtidens behov.

Bilaga 2

Förslag till preliminär resultaträkning för 2019 med plan för 2020-2022
 (beräkningar enligt SKL:s cirkulär 2018:5 den 15 februari 2018)

	Bokslut	Budget	Förslag Budget	Förslag Plan	Förslag Plan	Förslag Plan
Belopp mnkr	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens intäkter	1 866	1 340	1 340	1 340	1 340	1 340
Verksamhetens kostnader	-9 583	-9 723	-9 849	-10 043	-10 205	-10 436
Jämförelsestörande poster	57					
Avskrivningar	-177	-175	-190	-200	-210	-210
Statsbidrag "Byggbonus"						
Intäkter 2018 enl uppdrag		100	100	100	100	100
O fördelat effektiviseringskrav			-124	-212	-346	-435
Verksamhetens nettokostnader	-7 837	-8 458	-8 723	-9 015	-9 321	-9 641
Skatteintäkter	6 844	7 050	7 299	7 553	7 850	8 185
Generella statsbidrag och utjämning	769	852	870	931	957	941
Statsbidrag "Byggbonus"	58	20				
Kommunal fastighetsavgift	245	257	263	265	267	269
Summa skatteintäkter o utjämning	7 916	8 180	8 432	8 749	9 074	9 395
Finansiella intäkter	312	370	381	381	381	381
Finansiella kostnader	-71	-90	-90	-115	-135	-135
Jämförelsestörande poster						
Finans netto	241	279	291	266	246	246
ÅRETS RESULTAT	320	1	0	0	0	0

Förslag till preliminära ramar för nämnderna för 2019 med plan för 2020-2022

(2018 års pris- och löneläge)

Belopp tkr	Budget 2018	Preliminär ram 2019	Preliminär ram 2020	Preliminär ram 2021	Preliminär ram 2022
Kommunfullmäktige	13 076	13 076	13 076	13 076	13 076
Kommunens revisorer	5 040	5 040	5 040	5 040	5 040
Kommunstyrelsen	403 325	377 436	372 366	372 366	372 366
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	488 572	471 881	471 881	471 881	471 881
Överförmyndarnämnden	6 616	6 616	6 616	6 616	6 616
Valnämnden	3 289	1 908	260	260	260
Äldrenämnden	1 240 796	1 291 417	1 304 856	1 333 310	1 333 310
Omsorgsnämnden	1 085 230	1 088 063	1 088 063	1 088 063	1 088 063
Barn- och ungdomsnämnden	3 239 270	3 294 557	3 351 388	3 418 941	3 418 941
Bildningsnämnden	764 253	786 257	803 309	817 535	817 535
Kultur- och fritidsnämnden	309 141	312 311	315 201	315 201	315 201
Samhällsbyggnadsnämnden	423 394	442 751	445 864	447 336	447 336
Exploatering	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Socialnämnden	465 669	464 532	460 620	465 669	465 669
Bygg- och miljönämnden	-5 515	-5 515	-5 515	-5 515	-5 515
Utförarnämnden	-2 846	-2 846	-2 846	-2 846	-2 846
Verksamhetens nettokostnader inkl avskrivningar	8 409 310	8 517 484	8 600 179	8 716 933	8 716 933
Pensionering, exkl finansiella poster	15 889	13 077	-11 713	-31 580	-31 580
Resursmedel	57 000	82 000	82 000	82 000	82 000
Reserv för pris, lön o demografi	117 590	379 535	700 986	1 044 157	1 453 897
Intern finansiering, intern ränta	-41 663	-44 788	-44 788	-44 788	-44 788
Intäkter enligt uppdrag	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Ofördelat effektiviseringskrav		-124 114	-211 660	-346 089	-435 209
Verksamhetens nettokostnader	8 458 126	8 723 194	9 015 004	9 320 633	9 641 253

För åren 2019-2021 har nettoramens förändrats jämfört med den budget som kommunfullmäktige fastställde den 13 juni enligt nedan:

- Flytt inom pensionsenheten från verksamhet till finansiell kostnad.
- Statsbidragen enligt beslut i riksdagen i december som ingår i kommunens generella statsbidrag har fördelats till berörda nämnder. För 2019 har 7,2 mnkr och för 2020 och framåt har 7,3 mnkr fördelats.
- Reserv för pris, lön och demografi har justerats enligt SKL:s cirkulär 2018:5 den 15 februari samt med beräkningar av behov av reserv för pris, lön och demografi för 2022. För 2019 har reserven minskat med 33,2 mnkr, för 2020 har den minskat med 22,6 mnkr och för 2021 har den ökat med 14,1 mnkr.

Förslag till preliminära investeringsramar för åren 2019-2022

	Budget	Preliminär	Preliminär	Preliminär	Preliminär
		ram	ram	ram	ram
Nämnd, <i>belopp i mkr</i>	2018	2019	2020	2021	2022
Kommunstyrelsen	70 400	66 650	65 262	58 738	58 738
<i>varav investeringsreserv</i>	<i>15 000</i>	<i>15 000</i>	<i>15 000</i>	<i>15 000</i>	<i>15 000</i>
<i>varav reserv för strategiska markförvärv</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet	1 090				
Äldrenämnd	1 000	0	0	0	0
Omsorgsnämnd	0	0	0	0	0
Barn- och ungdomsnämnd	25 200	23 400	21 400	21 400	21 400
Bildningsnämnden	8 400	8 000	10 688	14 212	14 212
Kultur- och fritidsnämnd	17 150	13 650	2 350	13 350	13 350
Samhällsbyggnadsnämnd	151 550	180 000	212 000	230 000	230 000
Bygg- och miljönämnd	500	500	500	500	500
Utförarnämnd	42 800	42 800	42 800	42 800	42 800
Summa	318 090	335 000	355 000	381 000	381 000

Tidplan för budget 2019 med plan för 2020-2022

Nov-Jan	Workshop och analys och workshop av verksamhet, ekonomi och personal.
Jan-Feb	Ekonomiforum – avstämning med resp förvaltningsledning.
14 februari	Budgetberedning 1 – Budgetupptakt Redovisning av analyser av ekonomi, verksamhet och personal samt planeringsförutsättningar.
15-27 februari	Komplettering av budgetdirektiv.
6 mars	Kommunstyrelsen beslutar om budgetdirektiv.
7 mars-26 april	Kommunledningsgruppen diskuterar nämndernas budgetarbete.
7 mars-26 april	Behandling i nämnd av förslag inkl MBL
26 april	Nämnderna lämnar förslag till budget till kommunledningsförvaltningen för sammanställning.
3 maj	Utskick till Budgetberedning.
7-8 maj	Budgetberedning 2, heldag den 7 maj och halvdag den 8 maj Redovisning av nämndernas förslag
9-29 maj	Sammanställning av budgetförslag och nämnduppdrag.
29 maj	Majoriteten presenterar sitt budgetförslag.
30-31 maj	MBL
5 juni	Utskick till kommunstyrelsen
12 juni	Kommunstyrelsen - föreslå budgetramar och nämnduppdrag samt skattesats. Oppositionen lämnar sina budgetförslag.
19 juni	Kommunfullmäktige - fastställa budgetramar och nämnduppdrag samt skattesats
20 juni-26 oktober	Nämnderna arbetar med och fastställer internbudgetar
September	Budgetproposition (BP)
17 oktober	Ekonomiforum, avstämning BP och internbudget
Augusti-oktober	Nämnderna fastställer internbudgetar

26 oktober	Inlämning av internbudget
26 oktober-9 nov	Avstämning av inlämnade internbudgetar samt komplettering från BP
12 november	Budgetberedning 3 – redovisning avstämning internbudgetar (PLU-tid)
14 och 15 november	MBL
27 november	Kommunstyrelsen – komplettering budget (inkl internbudgetar)
4 december	Kommunfullmäktige – komplettering budget (inkl internbudgetar)

Kommunfullmäktige

Dokument	Antaget år	Löpa på	Revideras	Upphävas	Ersätts
Arbetsmiljöpolicy	2006	x			
Arkitekturprogram	2017	x			
Avyttring av inventarier och utrustning	2006		2017		
Beskrivning av finansverksamheten i Linköpings kommun och kommunens bolag, regler	2004		2017		
Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL)	2014	x			
Biblioteksplan 2014-2018 (Kof)	2013	x	2019		
Borgenspolicy för Linköpings kommun	2017	x			
CEMR-deklarationen	2010	x			
Dagvattenpolicy för Linköpings kommun (Sbn)	2017	x			
Deklaration om folkhälsa i Östergötland - Avsiktsförklaring mellan Östergötlands kommuner och Region Östergötland	2017	x			
Ekonomistyrningsregler	2008	x			
Finanspolicy, koncerngemensam	2017	x			
Funktionshinderpolitiskt program	2017	x			
Gemensam riskpolicy för elhandel för Linköpings kommun och kommunens bolag	2004	x			
Handelspolicy för Linköpings kommun	2017	x			
Handlingsplan för ett långsiktigt hållbart Linköping, Agenda 21	1998			x	Integreras i andra dokument: avfallsplan, naturvårdsprogram, miljöprogram, klimatstrategi m.fl.

Dokument	Antaget år	Löpa på	Revideras	Upphåvas	Ersättsas
Handlingsplan för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande åtgärder i samverkan mellan Linköpings kommun och Polismyndigheten 2017-2018	KS 2018-03-06				
Informationssäkerhetspolicy	2016	x			
Idrottspolitiskt program 2008-2015 (Kof)	2008		2017		
Internationell strategi Linköping Norrköping	2010	x			
Kemikalieprogrammet	KF 2018-02-27				
Klimatvision för Linköpings- Norrköpings kommuner	2008		Under mandatperioden		
Kommunikationspolicy	2017	x			
Kompetensförsörjningsprogram	2015	x			
Kost- och måltidspolicy för Linköpings kommun (Bou)	2011	x			
Kulturpolitiskt handlingsprogram till år 2015 (Kof)	2012		2017		
Lag om skydd mot olyckor, handlingsprogram för Linköpings kommun	2016	x			
Landsbygdsstrategi	2013		aktualitetsprövas		
Linköpings personalpolitiska program (LPP)	2012	x	aktualitetsprövas		
Linköpings kommuns policy för medborgardialog	2016	x			
Miljöpolicy för Linköpings kommun	2001		2017		
Naturvårdsprogram (Sbn)	2013		2017		
Policy avseende avhoppverksamhet	2017	x			
Policy avseende våldsbejakande extremism	2017	x			

Dokument	Antaget år	Löpa på	Revideras	Upphävas	Ersätts
Policy för centralkonton för kommunen och dess bolag	1999		2017		
Policy för upphandling och inköp i Linköpings kommun	2016	x			
Policy mot mutor för anställda och förtroendevalda	2012	x			
Policy och riktlinjer för Linköpings kommuns representation	2015	x			
Principer för taxesättning i Linköpings kommun	1990		2017		
Principer och regler vid start och avveckling av verksamhet och resultatenheter	1998		X (på sikt)		
Program för kommunens samverkan med den idéburna sektorn	2012	x			
Program för social hållbarhet	2011			x	Ersätts med Regional folkhälsopolicy med lokala handlingsplaner
Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare	2016	x			
Regler för ersättningar till förtroendevalda 2015-2018	2014	x	2017		
Regler för hantering av lokaler (Lokalstyrningsregler)	2016	x			
Regler för kommunalt partistöd i Linköpings kommun	2015	x			
Regler för mobilitetsstöd i Linköpings kommun (Sbn)	2015	x	Nästa mandatperiod		
Regler för politiska sekreterare	2017	x			

Dokument	Antaget år	Löpa på	Revideras	Upphävas	Ersätts
Regler för utmanarrätt	2008		Under mandatperioden 2017		
Reglering av avtalslösa tillstånd mellan beställare och utförare	1998				
Resepolicy för Linköpings kommun	2013	x			
Riktlinjer för bostadsförsörjning	2016	x			
Riktlinjer för exploateringsavtal inom Linköpings kommun	2016	x			
Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt hantering av markerings- och resultatutjämningsreserv	2013	x			
Riktlinjer för kommunala markanvisningar inom Linköpings kommun (Sbn)	2016	x			
Riktlinjer till Handikappolitiskt handlingsprogram (Kunskap och forskning samt Tillgänglighet) (Bmn)	2010			x numera lagkrav	
Riskinstruktion (policy), koncerngemensam	2017	x			
Rökfri arbetstid, riktlinje	2009	x			
Styr- och ledningssystem för Linköpings kommun	2015	x			
Säkerhetspolicy för Linköpings kommun	2016	x			
VA-policy (vatten) för landsbygden (Sbn)	2017	x			
Åtgärdsprogram för partiklar del 1 och 2 (Sbn)	2014	x	2017		
Ågarpolicy	2015	x			
Överenskommelse om samverkan för att förhindra brott bland unga i Linköping (Åttapunktsprogram)	2009			x	Handlingsplan för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande åtgärder i samverkan mellan Linköpings kommun och Polismyndigheten 2017-2018

Kommunstyrelsen

Dokument	Antaget år	Löpa på	Revideras	Upphävas	Ersättsas
Aktivitetsplan för CEMR-deklarationen	2015		2017		
Digital agenda för Linköpings kommun 2017-2019	2017	x		x	Ny Digital Agenda
Eventstrategi för Linköping	2014	x			
Exploateringsredovisning i Linköpings kommun, regler	2013	x			
Finansregler för kommunens egen finansförvaltning	2017	x			
Flaggningsregler	2002		2017		
Handlingsplan för romsk inkludering	2012		2017		
Handlingsplan för kommunstyrelsens arbete med folkhälsa	2017		April 2019 April 2020		
Handlingsplan för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande åtgärder i samverkan med Polismyndigheten	2017	x			
Hälsoförmåner för medarbetare i Linköpings kommun	2012			x	Integreras i annat dokument 2016-2017 (se bilaga 2)
IT-infrastrukturprogram för Linköpings kommun 2008-2014	2010			x	Ersättsas med IT-infrastrukturprogram 2016-2020
Jämställdhets och mångfaldspolicy, samt riktlinjer	2005			x	Integreras i annat dokument 2016-2017 (se bilaga 2)
Kommunikationsriktlinjer	2016	x			
Lokal handlingsplan för utveckling av universitets- och studentstaden Linköping (EU-ni-verCities)	2015	x			
Lokalförordningsplan för kommunstyrelsen	2016	x			
Lönepolicy	2000			x	Integreras i annat dokument 2016-2017 (se bilaga 2)

Dokument	Antaget år	Löpa på	Revideras	Upphävas	Ersätts
Placeringsriktlinjer för kommunens egen finansförvaltning	2017	x			
Plan för hantering av extraordinära händelser	2016	x			
Policy för kameraövervakning i kommunens egna verksamheter	2012	x			
Policy för kommunens yttranden angående allmän kameraövervakning till länsstyrelsen	2017	x			
Policy och riktlinjer för Linköpings kommuns representation	2015	x			
Riktlinjer angående idéburna aktörer inom välfärden (IOP)	2017	x			
Riktlinjer för arbetsmiljö och hälsa – hållbart arbetsliv	2016	x			
Riktlinje för att bygga ett starkt arbetsgivarvarumärke	2016	x			
Riktlinje för ett hållbart arbetsmarknadsåtagande	2017	x			
Riktlinjer för digital arkivering	2014	x			
Riktlinjer för fördelning av arbetsmiljöuppgifter	2012	2016-2017			
Riktlinje för Linköpings kommuns arbete med krisberedskap 2015-2018	2016	x			
Riktlinjer för kommunens personaltidning	2008		x		
Riktlinjer för kommunens externa webbplats	2016	x			
Riktlinjer för medborgardialog i Linköpings kommun	2016	x			
Riktlinjer för offentliga möten som organiseras av Linköpings kommun	2009	x			
Riktlinjer för pension och omställning	2014	2016-2017			

Dokument	Antaget år	Löpa på	Revideras	Upphävas	Ersätts
Riktlinjer för personsäkerhet	2008		2017		
Riktlinjer för politiska styrdokument	2014	x			
Riktlinjer för rekrytering	2006			x	Integreras i annat dokument 2016-2017 (se bilaga 2)
Riktlinjer för upphandling och inköp i Linköpings kommun	2016	x			
Riktlinjer för vakansprövning	2011			x	Tillämpningsanv 2016-2017
Riskinstruktion för kommunens egen finansförvaltning	2017	x			
Samverkansöverenskommelse mellan kommunen och polismyndigheten	2015	x			Ska kompletteras med Handlingsplan för samverkansåtgärder
Strategi för bosättning av kommunanvisade nyanlända 2017-2018	2016	x	aktualitetsprövas		
Strategi för samverkan universitet och högskolor	2011	x			
Strategisk inriktning för ökad näringslivsutveckling i Linköping	2016				
Studentstrategi (riktlinje) för Linköpings kommun	2017	x			
Tekniskt monopol, gemensamma regler	1997		2017		

Bilaga 7

Anvisningar för nämndernas Lokalförsörjningsplaner

Lokalförsörjningsplaner ska tas fram för de nämnder som hyr in en betydande mängd lokaler för den egna verksamheten. Lokalförsörjningsplanen ska samrådats med kommunledningskontorets lokalstrateg och ekonomidirektör, godkännas av kommunstyrelsen och utgöra underlag för nämndernas budgetarbete. Omfattningen bör vara ca 5-8 sidor. Nämnderna redovisar förslag till lokalförsörjningsplan senast 26 april.

Skriv direkt i nedanstående mall.

Uppföljning av lokalförsörjningsplanerna ska göras i samband med delårsrapporteringen, där eventuella avvikelser samt en åtgärdsplan för de större avvikelserna ska redovisas i augusti samt vid bokslut. Se punkt 5 nedan.

Förklaring till nyckeltalsredovisning

Yta = kvm BRA

Plats = elev, boende (maxkapacitet)

Lokalkostnad = Total hyreskostnad exkl moms/år. I lokalkostnad ingår alla kostnader i Karplan, d v s inkl el, va, värme, fastighetsskatt, ev ombyggnadstillägg osv exkl moms. Lokalplaneringen bistår med rapporter.

Nyttjandegrad, idrottshallar = Bokade timmar / Möjligt bokade timmar/år

Nyttjandegrad, boenden, förskolor, skolor, administrativa lokaler = "andel av maxkapacitet"

Lokalförsörjningsplanens innehåll

1. Inledning

Lokalstrategi, Hur ska lokalförsörjningsplanen bidra till kommunens övergripande mål?

Ex vis "Sammanhållen stad"

Den strategiska delen, d v s den övergripande delen av nämndens Lokal/funktionsprogram.

2. Nulägesbeskrivning

Här ska en beskrivning av nämndens nuvarande lokalbestånd göras. Befintliga lokaler ska beskrivas/kommenteras utifrån:

- Kapacitet, lokaleffektivitet
- Lokalkostnader
- Lokalernas tekniska status
- Lokalernas ändamålsenlighet
- Pågående förändringar (ombyggnationer)
- Utifrån uppgifterna i övrigt i nedanstående tabell

Nyckeltalsredovisning – befintliga lokaler (belopp i tkr)

Typ av lokal	Yta per plats	Lokalkostnad per plats	Energi-förbrukning per plats	Nyttjande grad
Förskola Grundskola Gymnasium: teoretisk praktisk Vårdbostäder Gruppbo­städer Adm lokaler Idrottshallar Övrigt				

En specifikation per avtals-/lokalobjekt av ovanstående tabell ska biläggas lokalför­­sörjningsplanen.

3. Behovsbedömning (10 år framåt)

Behovsbedömningen ska göras utifrån nuläget med underlag från:

- Befolkningsprognos/demografi
- Utbyggnad/förtätning av staden (detaljplaner)
- Markreservationer
- Annat som kan påverka behovsutvecklingen

4. Lokalför­­sörjningsplan 10 År

Lokalför­­sörjningsplanen skall möta det förväntade lokalbehovet under kommande 10 årsperiod med fokus på de närmaste 5 åren. Här ska nämnden redovisa planerade förändringar när det gäller nytillkomna platser/nyttillkommen kapacitet genom:

- Nybyggnation
- Tillbyggnad/ombyggnad
- Avveckling

Lokalplaneringen ska kommenteras. Eventuell avvikelse mot resursfördelning ska redovisas och särskilt kommenteras. Prioritet ska redovisas (i nummerordning 1 och uppåt där 1 har högst prioritet och högsta värde har lägst prioritet)

Lokalkostnader och kapacitet – planerade lokalprojekt (belopp i tkr)

Lokal	Kapacitet	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028		Prio
Lokal 1 Lokal 2 etc													
Summa													
Ram/Resursfördelning demografi													
Differens													

Av prioriteringsordningen framgår vilka lokaler som eventuellt inte ryms inom ram/resursfördelning.

Nyckeltalsredovisning – planerade lokalprojekt (belopp i tkr)

Typ av lokal	Yta per plats	Lokalkostnad per plats	Energi-förbrukning per plats		Nyttjande grad
Lokal 1 Lokal 2 etc					

5. Uppföljning av Lokalförsörjningsplanen

- Former och rutiner för uppföljning av Lokalförsörjningsplanen ska beskrivas.
- Eventuella avvikelser mot planen ska redovisas i samband med kommunens delårsrapport efter augusti samt vid bokslut i samband med nämndens verksamhetsberättelse.
- Avvikelser gällande tid, kostnader eller annat. En åtgärdsplan för avvikelserna ska tas fram och redovisas.

Jämförelser ska göras:

- Med egna projekt
- Med andra kommuner

Använd mallen för uppföljning, nedan.

Mall för uppföljning

Följande uppföljning ska göras:

Eventuella avvikelser gentemot lokalförsörjningsplanen – tider, kostnader osv

- Åtgärdsplan för större avvikelser
- Eventuell avvikelse från övergripande mål
- Eventuella utmaningar
- Nyckeltalsredovisning

Innehållet i samtliga nedanstående tabeller ska kommenteras kort och kärnfullt och med ett analytiskt förhållnings-sätt.

Nyckeltalsredovisning – befintliga lokaler (belopp i tkr)

Typ av lokal	Yta per plats	Lokalkostnad per plats	Energi-förbrukning per plats	Nyttjande grad
Förskola Grundskola				
Gymnasium: teoretisk praktisk				
Vårdbostäder Gruppbo-städer Idrottshallar				

Kommentar

Lokalkostnader och kapacitet – planerade lokalprojekt (belopp i tkr)

Belopp, tkr	Kapacitet	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Prio
Lokal 1 Lokal 2 etc												
Summa												
Resursfördel-ning demografi												
Differens												

Kommentar

Nyckeltalsredovisning – planerade lokalprojekt (belopp i tkr)

Typ av lokal	Yta per plats	Lokalkostnad per plats	Energi-förbrukning per plats	Nyttjande grad
Lokal 1 Lokal 2 etc				

KommentarNyckeltalsredovisning – Egna lokaler jämfört med andra kommuner (belopp i tkr)

Typ av lokal	Yta per plats	Lokalkostnad per plats	Energi-förbrukning per plats	Nyttjande grad
Kommun 1 Kommun 2 etc				

Kommentar

